

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas-
maksut 1.1.2017

Sisällys

1	ASIAKASMAKSU, MAKSUN MÄÄRÄÄMINEN JA ENIMMÄISMÄÄRÄ	1
1.1	Kaikissa asiakasmaksupäätöksissä sovelletaan	1
1.2	Asiakasmaksun enimmäismäärä	1
1.3	Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen.....	1
1.4	Maksukyvyyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen	1
2	MAKSUKATTO	2
2.1	Sotainvalidit	3
2.2	Poissaolot	3
3	TERVEYDENHUOLLON MAKSUT AVOHOIDOSSA.....	3
3.1	Avosairaanhoidon lääkäripalvelut.....	3
3.2	Avosairaanhoidon hoitajapalvelut	4
3.3	Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito	4
3.4	Maksu tutkimuksesta, hammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaativuusluokan mukaan.....	5
3.4.1	Kuvantamistutkimukset	5
3.4.2	Proteettiset toimenpiteet.....	5
4	LÄÄKINNÄLLINEN KUNTOUTUS	5
5	KUNTOUTUSPALVELUT	5
5.1	Yksilökohtainen fysio- ja toimintaterapia.....	5
5.2	Fysioterapian ohjattu ryhmäkuntoutus	5
5.3	Sarjassa annettava hoito terveyskeskuksessa.....	6
5.4	Kotikuntoutuksen maksut.....	6
6	ERIKOISSAIRAANHOIDON MAKSUT	6
6.1	Sairaalan poliklinikkamaksu	6
6.2	Yhteispäivystyksen käynnit	7
6.3	Päiväkirurginen toimenpidemaksu	7
6.4	Sarjassa annettava hoito erikoissairaanhoidossa	7
6.5	Laboratorio- ja kuvantamistutkimukset.....	8
6.6	Hengityshalvauspotilaalle järjestettävä hoito	8
6.7	Maksu lääkärintodistuksesta/ lausunnosta.....	8
7	KÄYTTÄMÄTTÄ JA PERUUTTAMATTA JÄTETYSTÄ PALVELUSTA PERITTÄVÄ MAKSU.....	9
7.1	Muualta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu	10
8	SAIRAANKULJETUS.....	10
9	KELAN MATKAKORVAUKSET (EI OLE ESSOTEN ASIAKASMAKSU)	10
10	LAITOSHOITOMAKSUT	10
10.1	Lyhytaikainen laitoshoido	10

10.2	Päivä- ja yöhoidon maksu	11
10.3	Kuntoutushoidon osastohoito	11
10.4	Pitkäaikainen laitoshoido.....	11
10.5	Vuodeosastolla yöpyvä omainen	12
11	VANHUSPALVELUT/ ASIAKASMAKSUKÄYTÄNTÖ	12
11.1	Kotihoidon asiakasmaksut	12
11.2	Tukipalvelumaksut.....	14
11.3	Tavallisen palveluasumisen maksut	17
11.4	Tehostetun palveluasumisen maksut	20
11.5	Perhehoidon maksut	24
12	VAMMAISPALVELUT/ASIAKASMAKSUKÄYTÄNTÖ	24
12.1	Kehitysvammahuollon asiakasmaksut	24
12.2	Asiakasmaksut kehitysvammaisten erityishuollon asumispalveluissa.....	25
12.3	Päivä- ja työtoiminnan asiakasmaksut	25
12.4	Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut	25
12.5	Asiakasmaksut vammaispalvelulain mukaisessa palveluasumisessa	25
12.6	Tukipalvelumaksut.....	26
13	MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUT	26
14	PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT/ ASIAKASMAKSUKÄYTÄNTÖ	28
15	MUUT MAKSUT (EI KERRYTÄ MAKSUKATTOA).....	30
16	PALVELUSETELIT	30

1 ASIAKASMAKSU, MAKSUN MÄÄRÄÄMINEN JA ENIMMÄISMÄÄRÄ

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.1.2017 alkaen ovat voimassa koko Essotessa.

Asiakkaan siirtyessä Essoten yksiköstä toiseen (laitoshoito-asumisyksiköt/asumisyksiköt-laitoshoito/laitoshoito-laitoshoito/asumisyksikkö-asumisyksikkö) ei lähetettävä yksikkö laskuta lähtöpäivää.

Jos asiakas siirtyy perhehoidosta suoraan palveluasumiseen/laitoshoitoon, peritään palveluasumisen/laitoshoidon maksu tulopäivältä, mutta ei perhehoidon maksua ko. päivältä. Jos asiakas siirtyy palveluasumisesta/laitoksesta perhehoitoon, peritään palveluasumisen/ laitoshoidon maksu lähtöpäivältä, mutta ei perhehoidon maksua ko. päivältä.

Asiakasmaksuasetuksen 8 §:n mukaan, jos potilas erikoissairaanhoidon poliklinikalla suoritetun tutkimuksen jälkeen otetaan välittömästi sairaalaan hoidettavaksi, peritään häneltä poliklinikkamaksun sijasta lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu. 1.1.2017 lukien säännöstä sovelletaan koko Essoten alueella potilaan siirtyessä avohoitoyksiköstä välittömästi laitoshoitoyksikköön.

1.1 Kaikissa asiakasmaksupäätöksissä sovelletaan

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista perittävät perustuvat sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulakiin 734/92 ja – asetukseen 912/92 tai Essoten itsensä päättämiin harkinnanvaraisiin maksuihin.

1.2 Asiakasmaksun enimmäismäärä

Palveluista perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen (Asiakasmaksulaki 2§).

1.3 Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksu- kyvyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista (Asiakasmaksulaki 11§).

Palvelun tuottava kunta tai kuntayhtymä voi päättää, että:

muitakin kuin 1 momentissa tarkoitettuja maksuja voidaan jättää perimättä tai alentaa 1 momentissa tarkoitetuilla perusteilla; tai

maksuja voidaan alentaa tai jättää perimättä, jos siihen on syytä huollolliset näkökohdat huomioon ottaen.

Maksukyvyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen

Asiakkaan maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut (pitkäaikainen laitoshoido/asumispalvelu/perhehoito ja säännöllinen kotihoito) määrätään toistaiseksi.

Maksukyvyn mukaan määräytyvät maksut (ja niihin liittyvät tulotiedot) tarkistetaan joka vuosi ja silloin kun

- palvelun käyttäjän tai perheen maksukyky on oleellisesti muuttunut
- kun on ilmeistä, että maksua määrättäessä huomioon otettavat perheen olosuhteet ovat muuttuneet
- maksu osoittautuu virheelliseksi tai

- palvelu- ja hoitosuunnitelmaa muutetaan.

Osa sosiaali- ja terveydenhuollon maksuista on sidottu indekseihin. Indeksitarkistukset tehdään voimassaolevan lainsäädännön mukaan.

2 MAKSUKATTO

Potilaan maksamille julkisen terveydenhuollon tietyille maksuille on säädetty enimmäismäärä, maksukatto. Maksukatto on 691 euroa 1.1.2017 alkaen (asiakasmaksulaki 6 A §).

Seurantajakso on kalenterivuosi. Jos maksujen yhteismäärä ylittää kalenterivuoden aikana 691 euroa, ovat maksukattoon sisältyvät palvelut tämän jälkeen kalenterivuoden loppuun saakka maksuttomia. Lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään kuitenkin 22,80 euroa hoitopäivämaksu 18 vuotta täyttäneiltä henkilöiltä (asiakasmaksuasetus 26 a §).

Sosiaalipalvelujen lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään 22,80 euroa hoitopäivämaksu 16 vuotta täyttäneiltä henkilöiltä.

Alle 18-vuotiaan lapsen ja nuoren käyttämistä palveluista perityt maksukattoa kerryttävät maksut otetaan huomioon yhdessä hänen toisen vanhempansa tai muun huoltajan maksujen kanssa (laillinen huoltaja).

Terveyspalvelujen käyttäjän on itse seurattava maksukaton täyttymistä.

MAKSUKATTOON LASKETAAN:

- terveyskeskusmaksut
- terveyskeskuksessa annettavan yksilökohtaisen fysioterapian maksut
- poliklinikkamaksut
- päiväkirurgisen hoidon maksut
- sarjahoitomaksut
- lyhytaikaisen laitoshoidon maksut sosiaali- ja terveydenhuollon laitoksissa
- yö- ja päivähoidon maksut (lyhytaikainen laitoshoido)
- kuntoutushoidon maksut
- em. ostopalveluista Essoten perimät asiakasmaksut.

MAKSUKATON ULKOPUOLELLE JÄÄVÄT SEURAAVAT MAKSUT:

- kotona annettava palvelu: kotipalvelu ja lyhytaikainen kotisairaanhoido sekä erikoissairaanhoidon järjestämä hoito potilaan kotona
- yksityislääkärin läheteellä tehdyistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista perittävät maksut
- terveyskeskuksen suun- ja hampaiden tutkimus ja hoito
- sairaankuljetus
- pitkäaikainen laitoshoido
- lääkärintodistusmaksut
- käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu
- lakisääteisistä vakuutuksista maksetut maksut (täyskustannusmaksut)
- toimeentulotukena myönnettyt asiakasmaksut
- sosiaalihuoltolain mukaiset asumispalvelumaksut
- vaikeavammaisen asumispalvelut
- vaikeavammaisen kuljetuspalvelut
- työterveyshuollon maksut

- perhehoito
- muulta kuin Suomessa asuvalta perityt todellisia hoitokustannuksia vastaavat maksut.

MAKSUKATON TÄYTTYMISEN JÄLKEEN PERITTÄVÄT MAKSUT OVAT SEURAAVAT:

Poliklinikkakäynnit	maksuton
Päiväkirurgiset käynnit	maksuton
Sarjahoitokäynnit	maksuton
Päivä- ja yöhoito (laitushoito)	maksuton
Kuntoutushoito	maksuton
Lyhytaikainen laitushoito	22,80 €

VAPAAKORTTI

Maksukatton täyttymisen jälkeen myönnetään vapaakortti. Vapaakortin myöntää se terveydenhuollon laitos, jossa maksukatto on täyttynyt. Vapaakortti on maksukatton täyttymisestä lähtien voimassa kalenterivuoden loppuun saakka.

2.1 Sotainvalidit

Sotainvalideilta, joiden vammaisuusaste on vähintään 15 %, ei peritä asiakasmaksua sairaan- hoidosta, kuntoutushoidosta, kotihoidosta, pitkäaikaisesta laitoshoidosta eikä palveluasumisen hoivapalvelusta. (Sotavammalaki 404/1948§6 6A, 6B). Korvaus peritään Valtiokonttorilta.

2.2 Poissaolot

(Asiakasmaksuasetus 32§)

Asiakkaalta peritään asumispalvelujen ja säännöllisen kotihoidon maksu läsnäolopäiviltä. Mahdolliselta sairaalassaoloajalta ei maksua peritä (mukaan lukien palvelukodista/säännöllisen kotihoidon piiristä lähtöpäivä).

Kotona annettavissa palveluissa, palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa asiakas- maksu peritään käyttäjästä johtuvan tilapäisen keskeytyksen ajalta. Jos palvelu keskeytyy yli viideksi päiväksi, ei kuukausimaksua peritä viisi päivää ylittävältä osalta. Jos palvelu keskeytyy kunnasta johtuen lyhyemmäksi ajaksi, tai käyttäjä on laitoshoidossa, ei maksua peritä mainitun viiden päivän ajalta. Jos palvelu on keskeytyksissä koko kuukauden, ei maksua peritä lainkaan. Maksua ei peritä ennalta sovitun keskeytyksen ajalta (esim. lomat palveluasumisesta).

Asiakasmaksu sosiaalihuoltolain 25 §:ssä tarkoitetun perhehoidon keskeytyksen ajalta peritään kuten pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta (pois lukien lastensuojelulain perusteella järjestetty perhehoito).

3 TERVEYDENHUOLLON MAKSUT AVOHOIDOSSA

3.1 Avosairaanhoidon lääkäripalvelut

(Asiakasmaksuasetus 7 §)

Avosairaanhoidon lääkäripalvelut 20,90 €/käynti, yli 18-vuotiailta. (Kerryttää maksukattoa)
Arkisin 8.00–20.00, muina aikoina päivystysmaksu

Maksu peritään kolmelta (3) ensimmäiseltä käynniltä kalenterivuoden aikana.

Avosairaanhoidon erikoislääkäripalvelut 41,70 €/käynti, yli 18-vuotialta. (Kerryttää maksukattoa)

Lääkärin kotisairaalakäynti 19,10 €/ käynti

PÄIVYSTYSMAKSU (Kerryttää maksukattoa)

Muut yksiköt kuin MKS yhteispäivystys

Arkisin klo 20.00–8.00 sekä lauantaisin, sunnuntaisin ja pyhäpäivinä peritään 28,70 euron suuruinen päivystysmaksu. Maksu peritään jokaiselta käynniltä yli 18-vuotialta.

Etäpalvelu (videovälitteisesti internetyhteyden kautta) on verrattavissa perinteiseen vastaan ottokäyntiin, josta peritään käyntimaksu 20,90€.

Avosairaanhoidon lääkäripalveluiden käynnit ovat veteraanitunnuksen omaaville maksuttomia.

3.2 Avosairaanhoidon hoitajan vastaanottopalvelut

Avosairaanhoidon hoitajan vastaanotto 11,50 €/ käynti, yli 18-vuotialta. (Kerryttää maksukattoa)

Hoitajavastaanottokäynnistä peritään maksu, jos kyseessä on sairauden edellyttämä hoidon tarpeen arviointi, oireenmukainen hoito tai seurantaan liittyvä käynti (esim. injektiot, ompeleiden poisto, nestetiputushoito). Terveystarkastusten ja ehkäisevän terveydenhuollon käynnit ovat maksuttomia (esim. kansalliseen rokotusohjelmaanliittyvät rokotukset, terveystarkastukset).

Avosairaanhoidon hoitajan vastaanottopalveluiden käynnit ovat veteraanitunnuksen omaaville maksuttomia.

Hoitajan vastaanottokäynnin muuttuessa lääkärin konsultaatioksi, myös vastaanottomaksu muuttuu lääkärin käyntimaksuksi.

Maksu peritään kolmelta (3) ensimmäiseltä käynniltä kalenterivuoden aikana, yli 18-vuotialta.

Hoitajan kotisairaalakäynti 12,10 €/ käynti

Diabeteshoitajan vastaanotto 11,50 €/käynti

Jalkaterapeutin vastaanotto 11,50€/ käynti

3.3 Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito

(Asiakasmaksuasetus 9 §)

Perusmaksut (Ei kerrytä maksukattoa)

- perusmaksu/suuhygienisti 10,30 €/käynti
- perusmaksu/hammaslääkäri 13,30 €/käynti
- perusmaksu/erikoishammaslääkäri 19,40 €/käynti

- alle 18-vuotiaille suun ja hampaiden tutkimus ja hoito maksuton.

3.4 Maksu tutkimuksesta, hammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaativuusluokan mukaan

Vaativuusluokka: 0-2	8,50 €
Vaativuusluokka: 3-4	19,10 €
Vaativuusluokka: 5-7	38,00 €
Vaativuusluokka: 8-10	55,60 €
Vaativuusluokka: 11-	78,00 €

3.4.1 Kuvantamistutkimukset

Hammaskuva	8,50 €
Panoraamaröntgen	19,10 €
Ehkäisevä hoito: SC-ryhmän suun terveyden edistämisen toimenpiteet	8,50 €

3.4.2 Proteettiset toimenpiteet

Proteesin pohjaus	55,60 €
Proteesin korjaus	38,00 €
akryyliosa- ja kokoproteesi	185,80 €
Kruunut ja sillat hampaalta	185,80 €
Rankaproteesi	225,50 €

4 LÄÄKINNÄLLINEN KUNTOUTUS

Terveydenhuoltolain 29 §:ssä tarkoitettuun lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluva neuvonta, kuntoutustarvetta ja mahdollisuuksia selvittävä tutkimus sekä sopeutumismennus- ja kuntoutusohjaus ovat maksuttomia (Asiakasmaksulaki 5 § 6-kohta).

5 KUNTOUTUSPALVELUT

5.1 Yksilökohtainen fysio- ja toimintaterapia
(Asiakasmaksuasetus 7 §)

Yksilöllinen fysioterapiakäynti 11,50 € (kerryttää maksukattoa)
Fysioterapian käyntimaksu peritään jokaiselta käynniltä 18 vuotta täyttäneiltä

5.2 Fysioterapian ohjattu ryhmäkuntoutus

Fysioterapian ryhmämaksu 25,00 €/ryhmä/henkilö/vuosi (ei kerrytä maksukattoa)

Allasmaksut maksuttomia, jos kunta kustantaa sisäänpääsyn

5.3 Sarjassa annettava hoito terveyskeskuksessa
(Asiakasmaksuasetus 11 §, kerryttää maksukattoa)

11,50 €/hoitokerta

- maksu peritään enintään 45 hoitokerralta/vuosi, jonka jälkeen maksuton
- alle 18-vuotiaille maksuton
- hoito toteutetaan samankaltaisena tai lähes samankaltaisena vähintään 3 kertaa, joka muodostaa sarjan ja hoitojen väliin jäävä aika ei ylitä kahta viikkoa tai jos hoidollisista syistä hoito toistetaan harvemmin kuin kerran kahdessa viikossa.

5.4 Kotikuntoutuksen maksut

Kotikuntoutuskäynti 9,00 €/kerta (kerryttää maksukattoa)

Kotikuntoutuskäynti 17,90 €/viikko, jos 2 x tai enemmän kertoja viikossa

Arviointijakson tai kuntoutusjakson aikana tehdyt käynnit.

Kotikuntoutuskäynti maksua ei peritä säännöllisen kotihoidon asiakkailta.

Palvelutarpeen arvio on aina maksutonta.

6 ERIKOISSAIRAANHOIDON MAKSUT

6.1 Sairaalan poliklinikkamaksu (Asiakasmaksuasetus 8 §, kerryttää maksukattoa)

Kaikkien ammattiryhmien erikoissairaanhoidon vastaanotot ja tutkimuskäynnit ovat maksullisia, ellei asiakasmaksulaki tai -asetus määrää toisin.

Poliklinikkamaksu 41,70 €/käynti

Poliklinikkamaksua ei peritä, jos potilas otetaan sairaalan vuodeosastolle hoidettavaksi poliklinikkakäynnin tai ensiavun päivystyskäynnin seurauksena eli potilas siirtyy poliklinikalta suoritettun tutkimuksen jälkeen välittömästi vuodeosastolle. Tällöin potilaalta peritään poliklinikkamaksun sijasta lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu.

Poliklinikkamaksu peritään erikseen jokaisesta samana päivänä tapahtuvasta vastaanottokäynnistä eri poliklinikalla, jos käynnit tapahtuvat eri sairauden takia.

Poliklinikkamaksua ei peritä psykiatrisen avohoidon poliklinikkakäynneistä eli poliklinikkakäynti on ilmainen potilaalle seuraavilla erikoisaloilla:

- lastenpsykiatria
- nuorisopsykiatria

- yleissairaalapsykiatria
- aikuispsykiatria

Poliklinikkakäynti veteraanitunnuksen omaaville on maksuton.

Laboratorio- ja röntgentutkimukset eivät ole maksullisia käyntejä, jos ne liittyvät jo tehtyyn maksulliseen tai tulevaan maksulliseen tutkimuskäyntiin.

6.2 Yhteispäivystyksen käynnit

Yhteispäivystyksen lääkäripalvelut 20,90 €/käynti, arkisin klo 08.00–20.00, peritään yli 18 – vuotiailta. (Kerryttää maksukattoa)

Yhteispäivystyksen lääkäripalvelut (MKS) 41,70 €/käynti, arkisin klo 20.00–08.00, viikonloppuisin ja arkipyhinä, peritään yli 18-vuotiailta. (Kerryttää maksukattoa)

Hoitajakäyntimaksu 11,50 €/käynti (päivystyspoliklinikka) peritään yli 18-vuotiailta

Alle 18 – vuotiaiden käynnit ja sosiaalipäivystyksen käynnit ovat maksuttomia ympäri vuorokauden.

6.3 Päiväkirurginen toimenpidemaksu (Asiakasmaksuasetus 8 A §, kerryttää maksukattoa)

Päiväkirurginen toimenpidemaksu on 136,80 euroa.

Päiväkirurginen asiakasmaksu voidaan periä asiakkaalta aina, kun leikkaustoimenpide on ennalta suunniteltu toteutettavaksi päiväkirurgisena (tulo- ja lähtöpäivä samat, potilas saa yleisanestesiaa, laajaa puudutusta tai suonensisäisesti annettavaa lääkitystä).

Jos potilas päiväkirurgisen tai lyhytjälkihoitoisen kirurgian toimenpiteen jälkeen otetaan hoidettavaksi sairaalan vuodeosastolle, peritään leikkaustoimenpidepäivältä päiväkirurgian maksu ja seuraavilta hoitopäiviltä vuodeosastohoidon maksu. Mikäli terveyskeskuksen vuode- osastopotilas käy päiväkirurgisessa toimenpiteessä, (ennalta suunniteltu) on käynti potilaalle maksuton.

Sotiemme veteraanit maksavat päiväkirurgisen asiakasmaksun.

6.4 Sarjassa annettava hoito erikoissairaanhoidossa (Asiakasmaksuasetus 11 §, kerryttää maksukattoa)

Sarjahoito erikoissairaanhoidossa on 11,50 €/hoitokerta. Sarjahoidon määrää lääkäri, joka vastaa hoidosta. Erikoissairaanhoidossa sarjahoitomaksu peritään:

- jatkuvasta dialyysihoidosta
- puhe- ja äänihäiriö-, säde- ja sytostaattihoidosta ja
- hoito toteutetaan samankaltaisena tai lähes samankaltaisena vähintään kolme kertaa, joka muodostaa sarjan ja hoitojen väliin jäävä aika ei ylitä kahta viikkoa tai jos hoidollisista syistä hoito toistetaan harvemmin kuin kerran kahdessa viikossa.

- alle 18-vuotiaille maksuton
- maksu enintään 45 hoitokerralta/vuosi.

6.5 Laboratorio- ja kuvantamistutkimukset (Asiakasmaksuasetus 8 §, ei kerrytä maksukattoa)

Terveyskeskuksen tai erikoissairaanhoidon läheteellä tehdyt laboratorio- ja kuvantamistutkimukset ovat maksuttomia lukuun ottamatta suunterveydenhuollon kuvantamistutkimuksia, joista peritään kappaleen 3.4.1 mukainen maksu.

Yksityislääkärin tai yksityisen terveydenhuoltoyksikön läheteellä tehtävistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista, jotka eivät ole osa muuta laskutettavaa hoitokäyntiä, peritään enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia vastaava maksu erillisen hinnaston mukaan.

6.6 Hengityshalvauspotilaalle järjestettävä hoito (Asiakasmaksuasetus 22 §, ei maksua)

Hengityshalvauspotilaalle järjestettävä kunnallinen hoito ja hoitoon liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia. Hoito järjestetään sairaalassa tai sairaalan kirjoista poistamatta kotihoidossa.

6.7 Maksu lääkärintodistuksesta/ lausunnosta

MAKSULLISET TODISTUKSET (Ei kerrytä maksukattoa)

Seuraavista hoitoon liittymättömistä lääkärin ja hammaslääkärin todistuksista ja lausunnoista peritään enintään 51,40 € (Asiakasmaksulaki 5 § D-kohta, Asiakasmaksuasetus 23 §)

- C-todistus hoitotuen/vammaistuen hakemista varten
- T-todistus (todistus terveydentilasta)
- B-todistus etuuden hakemista varten (esim. eläkkeet)
- muut lausunnot etuuden hakemista varten
- erikoissairaanhoidon antama B-todistus erityiskorvattavia lääkkeitä varten (huom. kansanterveystyössä/terveyskeskuksessa maksuton, STM kuntainfo4/2016)
- E-lausunto
- todistus muuhun kuin lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- todistus vapaaehtoista asevelvollisuutta varten
- uusintatarkastuslausunto palveluskelpoisuudesta
- todistus asunnonhakua varten
- todistus asumispalvelupaikka-anomusta varten
- todistus turvapuhelinanomusta varten
- lausunto työvoimatoimistoa varten
- todistus verotusta tai autoveron alennusta varten
- todistus terveydentilasta ulkomaille lähtöä varten
- harrastuksiin liittyvät lääkärinlausunnot (purjelento, sukellus, laskuvarjohyppy jne.)
- todistus veripalvelua varten
- todistus kertausharjoituksesta vapauttamiseksi
- HIV-todistus viisumia varten

- keltakuume- ja muu rokotustodistus
Maksu peritään kaikilta keltakuume-rokotuksen saavilta riippumatta siitä, joudutaanko tekemään uusi rokotuskortti vai tehdäänkö merkintä jo olevaan rokotuskorttiin, peritään myös alle 18-vuotiaalta.
- muut asiakkaan itsensä pyytämät todistukset ja lausunnot terveydentilasta.

Valmiiksi laadituista todistuksista peritään maksu asiakkaalta, vaikka hän peruisi sen myöhemmin.

Ajokorttilaissa säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittava lääkärintodistus.

Ajokorttitodistus 61,80 €

MAKSUTTOMAT TODISTUKSET

Seuraavat hoitoon liittyvät todistukset ja lausunnot ovat maksuttomia:

- kansanterveystyössä/terveyskeskuksessa hoitoon liittyvät todistukset ja lausunnot, esim. B-lausunto erityiskorvattavia lääkkeitä varten (STM kuntainfo 4/2016)
- potilaan välittömään hoitoon liittyvä B-todistus (kuntoutus, SV-päiväraha)
- A-todistus (esim. todistus työnantajalta haettavaa sairauslomaa varten)
- todistus lapsen sairaudesta
- nuorison terveystodistus
- todistus lääkinälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- lähete sairaalaan
- joukkorokotustodistus
- neuvola- ja kouluterveydenhuollon todistukset (esim. jälkitarkastustodistus äitiyspäivärahaa varten)
- todistus potilaan kuljetuksesta = matkatodistus
- kutsuntatarkastustodistus = lääkärinlausunto puolustusvoimia varten
- kuolintodistus
- matkatodistus/koulukyytilausunto sairauden perusteella
- todistus koululiikuntaa/kouluruokailua varten
- todistus isyysveritutkimuksen suorittamisesta
- lääkärinlausunto holhousasioissa
- todistus veteraanien kuntoutushakemusta varten
- todistus toiseen sairaanhoitolaitokseen pääsemistä varten
- todistus sairaanhoidon vuoksi tarpeellisen lääkinällisen toimenpiteen suorittamista varten (esim. raskauden keskeyttäminen ja sterilointi).

7 KÄYTTÄMÄTTÄ JA PERUUTTAMATTA JÄTETYSTÄ PALVELUSTA PERITTÄVÄ MAKSU (Asiakasmaksu 25 §, ei kerrytä maksukattoa)

Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta peritään 15 vuotta täyttäneiltä 51,40 euroa.

- terveyskeskuslääkärin käyttämättä jätetystä vastaanottoajasta

- suun ja hampaiden tutkimuksen ja hoidon käyttämättä jätetystä vastaanottoajasta
- erikoissairaanhoidon avohoidon (myös päiväkirurgian) käyttämättä jätetystä vastaanottoajasta
- kalliin kuvantamistutkimuksen käyttämättä jätetystä vastaanottoajasta.

Maksua ei peritä psykiatrian vastaanottojen eikä mielenterveyskeskuksen käyttämättä jätetyistä ajanvarauksista.

Maksua ei myöskään peritä silloin, kun peruuttamatta jättämiselle on hyväksyttävä syy.

7.1 Muualta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu (Asiakasmaksuasetus 24 §, ei kerrytä maksukattoa)

Muulta kuin Suomessa asuvalta peritään enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen maksu, jollei Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu.

8 SAIRAANKULJETUS

(Asiakasmaksulaki 10§, ei kerrytä maksukattoa)

Potilas/kuntoutuja maksaa sairaankuljetusajoneuvolla (ambulanssilla) yhteen suuntaan tehdystä matkasta 25,00 euroa. Tämä maksu peritään myös silloin, kun annetun ensihoidon ansiosta potilaan tila on korjaantunut siinä määrin, että kuljetusta hoitopaikkaan ei ole tarvinnut suorittaa.

Maksua ei peritä lääkärin määräämästä sairaankuljetusajoneuvolla tapahtuvasta kuljetuksesta terveyskeskuksen tai sairaalan sairaansijalta toiseen hoitolaitokseen tai kotihoitoon.

9 KELAN MATKAKORVAUKSET (EI OLE ESSOTEN ASIAKASMAKSU)

Kela korvaa potilaiden sairaalamatkojen kustannuksia ensisijaisesti halvimman kuljetusvaihtoehdon mukaisesti. Halvin kulkuneuvo vaihtoehto on yleensä esim. linja-auto tai juna. Kela korvaa taksin käytön seuraavin ehdoin;

- potilaan terveydentilan vuoksi (todistus sairaalasta, jossa terveydenhuollon henkilö arvioi taksikuljetuksen tarvetta)
- puutteellisten liikenneolosuhteiden vuoksi.

Jos asiakas on käyttänyt taksia ja matka on tilattu tilausvälityskeskuksesta, asiakkaan omavastuu yhden-suuntaiselta matkalta on 25,00 euroa. Lisätietoja Kelasta.

10 LAITOSHOITOMAKSUT

10.1 Lyhytaikainen laitoshoido

(Asiakasmaksuasetus 12 §, kerryttää maksukattoa)

Hoitopäivämaksu psykiatrian toimintayksikössä 22,80 €/hoitopäivä. Hoitopäivämaksu muussa lyhytaikaisessa laitoshoidossa 49,50 €/hoitopäivä.

Maksuja ei peritä terveyskeskuksessa taikka sairaalassa tai sen toimintayksikössä alle 18-vuotiaalta siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän. Maksuja ei peritä mielenterveyslain

(1116/1990) 9 §:n perusteella järjestetyn tarkkailun ajalta, jos tarkkailtavaksi otettua ei tarkkailun perusteella määrätä mielenterveyslain 8 §:ssä tarkoitettuun tahdosta riippumattomaan hoitoon.

Hoitopäivämaksu peritään vain kerran kalenterivuorokaudelta. Jos asiakas siirtyy välittömästi toiseen laitokseen, lähettävä laitos ei peri maksua siltä päivältä, jona asiakassiirtyy.

10.2 Päivä- ja yöhoidon maksu

(Asiakasmaksuasetus 13 §, kerryttää maksukattoa)

Terveyskeskuksessa, sairaalassa tai sen toimintayksikössä, sosiaalihuollon laitoksessa tai muussa toimintayksikössä hoidettavana vain joko päivällä (päivähoito) tai yöllä (yöhoito) olevalta peritään 22,80 euroa /vrk.

Päivä- ja yöhoidon maksua ei peritä psykiatrisen avohoidon toimintayksikössä annetusta hoidosta, kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/77) tarkoittamasta erityishuollosta, polikliinisesta päihdehuollosta eikä vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 22 §:n 2 momentissa tarkoitettua suojatyöstä.

Maksua ei peritä alle 18-vuotiaalta terveyskeskuksessa tai sairaalassa taikka sen toimintayksikössä siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

10.3 Kuntoutushoidon osastohoito

(Asiakasmaksuasetus 14 §, kerryttää maksukattoa)

Hoitopäivämaksu 49,50 €/ hoitopäivä

Lähikuntoutusosastolla tai neurologisella ja ortopedisellä kuntoutusosastolla

Kuntoutusjakson hoitopäivämaksu 17,10 € /hoitopäivä.

Maksu peritään kun potilas tulee neurologiselle tai ortopediselle kuntoutusosastolle kutsuttuna ja sairastumisesta on kulunut yli kaksi kuukautta.

10.4 Pitkäaikainen laitoshoido

(Asiakasmaksulaki 7 B §, 7 C §, 10 B §, ei kerrytä maksukattoa)

Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevaksi katsotaan ympärivuorokautisen laitoshoidon (terveyskeskuksen vuodeosastot, sairaalat, vanhainkodit, mielenterveys- ja päihdekuntoutujien laitoshoido ja kehitysvammalaitokset) alkamisesta lukien

- henkilö, jonka hoidon arvioidaan kestävän yli kolme kuukautta ja
- henkilö, jonka ympärivuorokautinen laitoshoido on jatkunut kolme kuukautta, jos hänen toimintakykynsä on katsottava heikentyneen siten, että häntä on hoidettava edelleen laitoksessa

Pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta peritään maksukyvyyn mukaan määräytyvä maksu seuraavasti:

- maksu voi olla enintään 85 % hoidossa olevan nettokuukausitulosta. Pitkäaikaista laitoshoidoa saavan henkilökohtaiseen käyttöön jätetään kuukausittaisista nettotuloista vähintään 107,00 euroa.
- jos pitkäaikaisessa laitoshoidossa oleva on välittömästi ennen laitoshoidon alkamista elänyt yhteistaloudessa avio- tai avioliitonomaisissa olosuhteissa ja hänen kuukausitulonsa ovat suuremmat kuin puolison kuukausitulot, maksu määräytyy puolisojen yhteen laskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta peritään asiakasmaksua enintään 42,5 % edellä mainituin perustein yhteenlasketuista netto-kuukausituloista. Tällöinkin laitoshoidossa olevan henkilökohtaiseen käyttöön jätetään vähintään 107,00 euroa kuukaudessa.

10.5 Vuodeosastolla yöpyvä omainen

Potilaan omaisen ruokailu potilasruokailun yhteydessä osastolla.

Aamu/iltapala	4,10 € (sis.alv)
Lounas/päivällinen	9,90 € (sis.alv)
Majoitusmaksu	1,68 € (sis.alv)

11 VANHUSPALVELUT/ ASIAKASMAKSUKÄYTÄNTÖ

Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän vanhustalveluiden asiakasmaksut määritellään vuosittain kuntayhtymän hallituksessa. Palveluiden enimmäismaksut määritellään laissa ja asetuksessa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista. Kuntayhtymä voi päättää ja ottaa käyttöön niitä pienemmät maksut tai antaa palvelun maksutta. Palveluista ei saa periä niiden tuotantokustannuksia suurempaa maksua. (Asiakasmaksulaki 734/1992, Asiakasmaksuasetus 912/1992).

Sotilasvammalain 6a§:n perusteella avopalveluiden (kotihoidon palvelut, tukipalvelut, asumispalveluissa sisältäen hoiva-, tuki- ja ateriapalvelut) korvaamisen edellytyksenä on vähintään 20 %:n haitta-aste, ja 1.1.2017 alkaen myös ne henkilöt, jotka ovat vuosien 1939–1945 sotien johdosta vahingoittuneet tai sairastuneet ja joiden haitta-aste on vähintään 10 %.

11.1 Kotihoiton asiakasmaksut

Kotihoiton järjestämisen lähtökohtana on asiakkaan kotona asumisen turvaaminen kotihoiton palvelujen turvin. Kotihoitoon kuuluvan kotipalvelun järjestäminen perustuu sosiaalihuoltolain (2014/1301) 20 §:ään sekä asetuksen (1983/67) 9 §:ään ja kotisairaanhoidon järjestäminen terveydenhuoltolain kunnan järjestämisvelvollisuuden mukaisesti tehtäviin.

Säännöllisessä kotihoidossa Sosiaalihuoltoasetuksen 9 § 1 -kohdassa säädetystä jatkuvasti ja säännöllisesti annetusta kotipalvelusta ja kotisairaanhoidosta peritään asiakasmaksuasetuksen (912/92) 3 §:n mu-

kaisesti palvelujen määrän, asiakkaan maksukyvyyn sekä perheen koon mukaan määräytyvä kuukausimaksu. Käyntien lukumäärään sisältyvät kotihoidon käynnit (kotipalvelu ja kotisairaanhoido). Säännöllisessä kotihoidossa määritellään asiakasmaksut asiakkaan palvelujen tarpeen ja määrän sekä maksuprosentin eri maksuryhmissä. Maksu perustuu yhdessä asiakkaan kanssa laadittavaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan, jota tarkistetaan aina palvelujen tarpeen muuttuessa.

Tilapäisen kotihoidon maksuista ei ole asiakasmaksulainsäädännössä yksityiskohtaista ohjeistusta eikä määräyksiä. Kunnan tulee kuitenkin ottaa maksuja määritellessään huomioon lainsäädännössä olevat maksuja koskevat yleissäännökset. Tilapäisestä kotihoidosta voidaan palvelun käyttäjältä periä kunnan päättämä kohtuullinen maksu. Palveluiden järjestämistapaan ja määrään kuitenkin vaikuttavat maantieteelliset etäisyydet ja asiakkaan käytettävissä olevat mahdolliset muut palvelut. Mikäli asiakkaalla on ennestään säännölliset kotihoidon palvelut, käynnit sisältyvät kuukausimaksuun.

Mikäli Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuasetuksen 3 §:n mukaisiin maksuihin tulee vuodelle 2017 kuntayhtymän hallituksen käsittelyn jälkeen muutoksia, noudatetaan niitä automaattisesti.

KOTIHOIDON MAKSUT 1.1.2017 alkaen							
YLEISET LÄHTÖKOHDAT	<p>Sosiaali- ja terveystieteiden palveluista perittävistä maksuista annetun lain (734/92) ja asetuksen (912/92) sekä valtioneuvoston päätöksen 21.11.2013 perusteella:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sosiaalihuoltolain (710/82) 20 §:ssä tarkoitetuista sosiaalipalveluista perittäviä maksuja ja korvauksia määrittäessä noudatetaan, mitä siitä on säädetty ja tässä taksassa määrätty. Palveluista perittävät maksut saavat olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruisia. <p>Maksuja määritettäessä ei huomioida edunvalvojan palkkiota eikä tilintarkastusmaksua hoitomaksua alentavana tekijänä.</p> <p>Tukipalveluiden maksuista ei ole erikseen säädetty asiakasmaksulaisissa tai -asetuksessa, joten kuntayhtymä voi periä niistä päättämänsä maksun.</p>						
SÄÄNNÖLLINEN KOTIHOITO	Henkilömäärä	Tuloraja €/kk/brutto	Käyntien lukumäärä /vko				
			1	2	3	4	5
	1	573	17 %	22 %	27 %	32 %	35 %
	2	1057	14 %	16 %	18 %	21 %	22 %
	3	1657	12 %	14 %	16 %	18 %	18 %
	4	2050	10 %	11 %	13 %	15 %	15 %
	5	2481	9 %	10 %	12 %	13 %	13 %
	6	2849	9 %	10 %	11 %	11 %	11 %

KOTIKUNTOU- TUS	<p>Käyntien lukumäärään sisältyy kotipalvelun ja kotisairaanhoidon käynnit. Kun talouden henkilömäärä on suurempi kuin kuusi, korotetaan tulo rajaa 348 € ja maksuprosenttia alennetaan yhdellä prosenttiyksiköllä kustakin seuraavasta henkilöstä.</p> <p>Maksun suuruus on edellä olevan taulukon mukainen prosenttiosuus tulorajan ylittävistä kuukausitulosta. Alle 5,00 € maksua ei peritä. Maksu perustuu yhdessä asiakkaan kanssa laadittavaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan, jota tarkistetaan palvelujen tarpeen muuttuessa.</p> <p>Kotona annettavista palveluista peritään kuukausimaksua alhaisempi maksu silloin, kun palvelu keskeytyy yhdenjaksoisesti yli 5 päivän ajaksi asiakkaan hoitovastuun ollessa kokonaan muualla. Tätä lyhyempi tilapäinen poissaolo tai keskeytys ei muuta kuukausimaksua. Sairaala-, lyhytaika- tai laitospalvelujaksot keskeyttävät kotihoidon maksun heti. Palvelun keskeytyksestä on ilmoitettava kotihoitoon.</p> <p>Säännöllisen kotihoidon ja omaishoidon asiakkailta on mahdollisuus kotikuntoutukseen silloin, kun mikään muu kuntoutusmuoto ei ole mahdollinen. Kotihoidon fysioterapeutti arvioi kuntoutustarpeen. Kotiutustiimin kuntoutuksen toteuttaa kotikuntoutusta 1-2 kertaa viikossa, yhteensä enintään 15 kertaa vuoden aikana. Kotikuntoutus sisältyy säännöllisen kotihoidon maksuun.</p>
TILAPÄISEN KOTIHOIDON JA LYHYTAIKAISEN ASUMISEN MAKSUT 1.1.2017 alkaen	
TILAPÄINEN KOTIHOITO	Tilapäisestä kotihoidosta asiakkailta peritään 12,10 euroa/käynti, jossa on 25 kerran katto kuukaudessa Tilapäisestä kotihoidosta peritään 19,10 euroa lääkärin tai hammaslääkärin suorittamista kotikäynneistä.
TILAPÄINEN KOTIKUN- TOUTUS	Fysioterapeutin ja toimintaterapeutin suorittama tilapäinen kotikuntoutuskäynti 12,10 euroa /käynti.
LYHYTAI- KAINEN ASUMINEN KOTIHOI- DON YKSI- KÖSSÄ	Tilapäinen asuminen kriisitilanteessa, maksu 22,80 euroa / vrk. Tämän lisäksi asiakas maksaa kotihoidon ja tukipalvelujen maksut palvelutarpeensa mukaisesti. Omaisien yöpymisestä peritään 35,00 euroa / vrk (erillinen huone)

11.2 Tukipalvelumaksut

Tukipalveluiden järjestäminen perustuu sosiaalihuoltolain (2014/1301) 20 §:ään ja -asetuksen (1983/67) 9 §:ään, jonka mukaan kotipalveluna järjestetään myös tukipalveluja, kuten turva-, ateria-, vaatehuolto- ja kylvetyspalvelua sekä kauppa-apua. Tukipalveluiden maksuista ei ole asiakasmaksulainsäädännössä yksityiskohtaista ohjeistusta eikä määräyksiä, joten kunta voi periä niistä päättämänsä maksun. Kunnan tulee kuitenkin ottaa maksuja määritellessään huomioon lainsäädännössä olevat maksuja koskevat yleissäännökset.

Sotilasvammalain 6a§ mukaan tukipalvelu on maksuton henkilöille, joiden em. lain mukainen haitta-aste on vähintään 20 % ja 1.1.2017 alkaen myös niille, jotka ovat vuosien 1939–1945 sotien johdosta vahingoittuneet tai sairastuneet ja joiden haitta-aste on vähintään 10 %. Vammaispalvelulain mukaan turvapalvelu on maksuton silloin, kun asiakkaalle on myönnetty palveluasuminen kotiin. Erityishuollon asiakkailla palvelu on maksuton kehitysvammalain 2§:n mukaan.

KOTIHOIDON TUKIPALVELUMAKSUT 1.1.2017 alkaen

ATERIAPALVELU	<p>Aamupala, välipala tai iltapala toimipisteessä 3,60 €/kpl</p> <p>Lounas toimipisteessä 6,80 €/kpl Lounas kotiin kuljetettuna 9,00 €/kpl</p> <p>Päivällinen toimipisteessä 5,00 €/kpl Päivällinen kotiin kuljetettuna 6,50 €/kpl</p> <p>Menukat –ateriapalvelu 9,00 €/kpl. Hinta koskee maksimissaan Menumatin kolmannen hintaryhmän aterioita.</p> <p><u>Ateriapaketti</u> kotihoidon toimipisteessä (Mikkelissä Lehmuskoti, Jalava- puisto, Pääskylä, Graanin palvelutalo. Mäntyharjulla Kalliorinne. Puu- malassa Mäntykoti, Peippola ja Tuomontupa, Juvalla Ryhmäkoti Tirrola) on mahdollista valita ateriapaketti 445 €/kk, joka kattaa vuorokauden kaikki ateriat. Tilapäisissä poissaoloissa ateriapaketin maksua ei peritä yli viiden päivän yhtenäisen poissaolon ajalta. Tätä lyhyempi tilapäinen poissaolo, keskeytys tai yksittäisten aterioiden käyttämättä jättäminen ei muuta kuukausimaksua. Sairaala-, lyhytaika- tai laitospotoutusjaksot keskeyttävät ateriamaksun heti.</p>
TURVAPALVELU	<p>Lääkekello 11,00 €/kk</p> <p>Turvapuhelin 30,00 €/kk (perinteinen turvapuhelin lankaverkkoon, gsm- turvapuhelin, paikannusominaisuudella varustettu hälytin tai hyvinvoin- tiranneke)</p> <p>Hinta sisältää asennuksen sekä turvahälytysten auttajakäynnit. Muihin kuin lankaliittymään asennettaviin turvapuhelimiin ja hälyttimiin palve- luntuottaja avaa tarvittavan matkapuhelinliittymän.</p> <p>Turvapuhelimen lisälaitteet 8,30 €/kpl/kk (turvapuhelimeen liitettävät laitteet; mm. ovihälytin, kaatumishälytin, palovaroitin)</p>

ASIOINTI-JA KULJETUSPALVELUT	<p>Asiointipalvelu 9,00 €/ päivä (esim. kauppakassi, pankki, apteekki ym.).</p> <p>Saattajapalvelu kotihoidossa 22,00 €/alkava tunti (tilapäisen ja säännöllisen kotihoidon asiakkaille virka-aikana esim. lääkärissä käynti).</p> <p>Kuljetuspalvelu 4,60 €/ yhdensuuntainen (kaupungin/kunnan kotihoidon palveluihin).</p>
HYGIENIA-PALVELUT	<p>Hygieniapalvelu 7,00 € /kerta (suihku avustettuna, saunapalvelu toimipisteen mahdollisuuksien mukaan).</p> <p>Vaatehuoltomaksu kotihoidossa 8,50 €/kerta tai 45,00 €/kk.</p>
OMAISHOIDONTUKI	Omaishoitajan lakisääteisen vapaan asiakasmaksu 11,50 €/vrk, lakisääteinen
KUNTOUTTAVA PÄIVÄTOIMINTA	Päivätoiminta 22,00 €/kerta (sisältää toimipisteen tarjonnan mukaan aamupalan, lounaan, päiväkahvin, edestakaisen kuljetuksen, tarvittaessa saunan tai suihkun yksikön mahdollisuuksien mukaan ja jos kotona ei mahdollisuutta peseytymiseen, sekä ryhmätoiminnan ja ohjauksen)
OSA-AIKAINEN PÄIVÄTOIMINTA	Osapäivähoito päivätoiminnassa, 1-4h 9 €/kerta. Sisältää vain hoivan, ei aterioita eikä kuljetuksia.
TOIMINTA JA LIIKUNTARYHMÄT	Päivätoiminnan toimintaryhmät 5,00 €. Materiaalimaksu toimipisteen menekin mukaan.
KUNTOSALI- JA TERAPIAMAKSUT MÄNTYHARJULLA	Ryhmämaksu (kuntosali) 25,00 €/henkilö/10 kerran sarja Yksilöfysioterapia 11,50 €/kerta Allasterapia / käynti 4,50 € /henkilö/kerta
PÄIVÄTOIMINNAN TILAVUOKRAT ULKOPUOLISILLE MIKKELISSÄ	Ohjattu kuntosaliryhmä/liikuntaryhmä ulkopuolisille 63,00 €/hlö/lukukausi. Yksityisille ryhmille kuntosalin ja muiden toimintaryhmätilojen käyttö kerran viikossa 24,20 €/hlö/lukukausi. Omaishoidettavien liikuntaryhmä 21,00 €/hlö/lukukausi Eläkeläisjärjestöt ja yhteistyökumppaneina toimivat muut järjestöt saavat käyttää tilaa maksutta toimintaansa rajattuna aikana.
MÄNTYHARJULLA JUVALLA	Kuntosalimaksu ulkopuolisille 5 €/kerta.

Ohjattu kuntosaliryhmä/liikuntaryhmä ulkopuolisille 5 €/kerta.
--

11.3 Tavallisen palveluasumisen maksut

Sosiaalihuoltolain (2014/1301) 21 §:n mukaan kunnan on huolehdittava asumispalveluiden järjestämisestä. Sosiaalihuoltolain mukaisia asumispalveluita järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua ja tukea päivittäisessä asumisessa. Palveluasumisen asiakasmaksuihin ei ole olemassa toistaiseksi omaa lainsäädäntöä. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulainsäädännön mukaan kunnan tuottaman palveluasumisen asiakasmaksut voivat olla enintään kunnalle palvelujen tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruiset. Sotilasvammalain 6a§ mukaan asumispalveluissa hoiva-, tuki- ja ateriapalvelu on maksuton henkilöille, joiden em. lain mukainen haitta-aste on vähintään 20 % ja 1.1.2017 alkaen myös niille, jotka ovat vuosien 1939–1945 sotien johdosta vahingoittuneet tai sairastuneet ja joiden haitta-aste on vähintään 10 %.

Vanhuspalvelulain 14 § mukaan iäkkäille avio- ja avopuolisille on järjestettävä mahdollisuus asua yhdessä. Mikäli tehostettuun palveluasumiseen hyväksytyyn asiakkaan puoliso haluaa muuttaa samaan yksikköön, tehdään molemmille oma vuokrasopimus (= puolet vuokrasta). Mukana muuttavalle puolisolle palvelumaksu määritellään hänen palvelutarpeen mukaisesti. Omissa yksiköissä noudatetaan seudullisesti määriteltyjä asiakasmaksuja. Ostopalveluyksiköihin voidaan myöntää palvelutarpeen mukaisesti palveluseteli, mikäli palveluntuottaja on hyväksytty palvelusetelituottajaksi.

Mikkelin seudun sosiaali- ja terveystoimessa tavallista palveluasumista on Graanin palvelutalossa Mikkelissä, Honkalassa Pertunmaalla, Heikinkodissa Hirvensalmella sekä Tupasvilla yksikössä Puumalassa ja Ryhmäkoti Tirrolassa Juvalla.

TAVALLISEN PALVELUASUMISEN ASIAKASMAKSUT 1.1.2017 alkaen	
TAVALLISEN PALVELU-ASUMISEN HOITO-MAKSUT	<p><u>Yleiset lähtökohdat:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Asiakasmaksua määrättäessä otetaan huomioon asiakkaan maksukyky soveltaen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulainsäädännön mukaisia kotihoidon maksuperusteita • maksuprosentti on kaikilla asiakkailta 35 % • perheen kokoa ei huomioida asiakasmaksua määrättäessä • Maksuja määritettäessä ei huomioida edunvalvojan palkkiota eikä tilintarkastusmaksua asiakasmaksua alentavana tekijänä • tukipalveluista peritään erillinen kiinteä maksu • jokaiselle asiakkaalle lasketaan nettotuloista käyttövaraa vähintään 190 €/kk

- Tilapäisissä poissaoloissa asiakasmaksua ei peritä yli viiden päivän yhtenäisen poissaolon ajalta. Tätä lyhyempi tilapäinen poissaolo tai keskeytys ei muuta kuukausimaksua. Sairaala-, lyhytaika- tai laitoshoidon keskeyttävät tavallisen palveluasumisen asiakasmaksut heti.
- Asiakkaan siirtyessä laitoshoidosta tavallisen palveluasumisen yksikköön häneltä ei laskuteta tulopäivää.

Asiakasmaksun määräytyminen:

- asiakkaan huomioon otettavista bruttotuloista vähennetään tulorajan mukainen euromäärä, joka on 573 €
- erotuksena saadusta euromäärästä otetaan asiakasmaksuun 35 %
- Näin saatuun euromäärään lisätään tukipalvelumaksuna 130 €.

Asiakasmaksuun sisältyvät:

- asiakkaan palvelukokonaisuuden suunnittelu ja kirjaaminen yksilölliseen hoito- ja palvelusuunnitelmaan tavoitteineen sekä arviointi yhteistyössä asiakkaan ja mahdollisesti omaisen kanssa
- hoito- ja palvelusuunnitelman mukainen palvelujen toteuttaminen asiakkaan omassa yksikössä, oman yksikön henkilökunnan toteuttamana sisältäen huolenpidon, avustamisen, ohjauksen sekä kuntouttavat, virikkeelliset ja sairaanhoidolliset palvelut
- hoito- ja palvelusuunnitelman arviointi
- apuvälineet haetaan ilmaisena yksilölliseen apuvälinearvioon perustuen
- hoitotarvikkeet haetaan asiakkaalle ilmaisjakeluna aina, kun siihen oikeutavat kriteerit täyttyvät
- hygieniahuolto (suihkutus tai saunotus)
- ylläpitosiivous kerran viikossa
- turvapalvelut
- vaatehuolto.

Asiakaan itse kustantamat tarvikkeet ja palvelut:

- lääkkeet ja lääkkeiden annosjakelu asiakkaan niin valitessa
- vaatehuolto asiakkaan oman valinnan mukaan, vaikuttaa tukipalvelumaksuun (katso kohta Tukipalvelumaksut)
- omat hygienia- ja hoitotarvikkeet
- vaatteet, vuodevaatteet sekä peitot ja tyyny
- vuokra erillisen vuokrasopimuksen perusteella

	<ul style="list-style-type: none"> • ateriat • suursiivous • muut henkilökohtaiset menot • asunnon kalustaminen.
<p>LYHYTAIKAISEN PALVELUASUMISEN HOITO-MAKSUT</p>	<p><u>Lyhytaikaisen palveluasumisen määritelmät ja hoitomaksut:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lyhytaikaisella palveluasumisella tarkoitetaan asiakkaan eri syistä tarvitsemää lyhytaikaista, alle 90 vuorokautta kestävää palveluasumista, josta peritään 35,00 €/hoitopäivä. Ei kerrytä maksukattoa. • Päivähoidolla tarkoitetaan enintään kahdeksan tuntia kerrallaan kestävää palvelua, josta peritään 18,00 €/päivähoitokerta. Ei kerrytä maksukattoa • Yöhoidolla tarkoitetaan kello 18 ja kello 10 välillä toteutettavaa palvelua, josta peritään 18,00 € asiakasmaksu /yöhoitokerta. • Päivä- tai yöhoidon ylittäessä sille asetetut aikarajat, asiakasmaksu peritään lyhytaikaisen palveluasumisen hoitopäivän mukaisesti. • Omaishoitajan vapaapäivien aikana toteutettavasta hoidosta peritään asiakasmaksulainsäädännön määräämä maksu 11,50 €/vrk. • Lyhytaikaisissa palveluissa palveluasumisessa asiakkaalta ei peritä vuokraa eikä erillistä maksua ateria- ja tukipalveluista.
<p>TERVEYSPALVELUMAKSUT</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tavallisen palveluasumisen asiakkaalta peritään terveyspalveluista asiakasmaksulainsäädännön mukaiset maksut. • Asiakkaan käynnistä perusterveydenhuollon vastaanotolla tai palveluasumisen yksikössä sen asukkaille erikseen järjestetyllä vastaanotolla peritään käyntimaksu. • Eri avohoidon ammattiryhmien yksilöllisestä kotikäynnistä peritään asiakasmaksulainsäädännön mukainen kotikäyntimaksu.
<p>TUKIPALVELUMAKSUT</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ateriapalvelumaksu 445 €/kk, koko vuorokauden ateriat kattava tai asiakkaalla on mahdollista valita kotihoidon tukipalvelumaksutaulukon mukaisesti erikseen määritellyt ateriat toimipisteessä. • Tavallisessa palveluasumisessa asukkaalla on oma vaatteisto sisältäen päälle puettavat vaatteet ja liinavaatteet sekä peitto ja tyyny. <p>Mikäli yksikössä ei ole mahdollisuutta pyykkihuoltoon, voidaan palvelu järjestää muutoin sopimalla asiakkaan ja omaisten kanssa.</p>

	<p>Tällöin tukipalvelumaksua (130 €) maksua voidaan alentaa 55 €. Tämä edellyttää sopimista hoito- ja palvelusuunnitelmassa.</p> <p>Tavallisessa palveluasumisessa asiakas kalustaa huoneensa itse.</p> <p>Kunnallisena palveluna ei pidetä yllä huonekaluvuokraukseen tarvittavaa kalustoa. Asiakkaalla on mahdollisuus saada sähkökäyttöinen sänky ilmaisen apuvälineenä yksilölliseen apuvälinearvioon perustuen tai vaihtoehtoisesti asukas voi saada sähkökäyttöisen sängyn ilmaiseksi palveluasumisen yksiköstä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Palveluasumisen asiakkaille myönnetään sosiaalihoitolaista tai vammaispalvelulain mukaista <u>kuljetuspalvelua</u> myöntämiskriteerien mukaisesti. • <u>Asiointi- ja saattamispalveluja</u> ei pääsääntöisesti järjestetä. Tarvittaessa noudatetaan kotihoidon tukipalvelumaksuissa määriteltyä saattajapalvelumaksua 22,00 €/ alkava tunti.
--	--

11.4 Tehostetun palveluasumisen maksut

Sosiaalihoitolaista (2014/1301) 21§:n mukaan kunnan on huolehdittava asumispalveluiden järjestämisestä. Sosiaalihoitolaista mukaisia asumispalveluita järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua ja tukea päivittäisessä asumisessa. Palveluasumisen asiakasmaksuihin ei ole olemassa toistaiseksi omaa lainsäädäntöä. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulainsäädännön mukaan kunnan tuottaman palveluasumisen asiakasmaksut voivat olla enintään kunnalle palveluin tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruiset. Sotilasvammalain mukaan asumispalveluissa hoiva-, tuki- ja ateriapalvelu on maksuton henkilöille, joiden em. lain mukainen haitta-aste on vähintään 20 % ja 1.1.2017 alkaen myös niille, jotka ovat vuosien 1939–1945 sotien johdosta vahingoittuneet tai sairastuneet ja joiden haitta-aste on vähintään 10 %.

Vanhuspalvelulain 14 § mukaan iäkkäille avio- ja avopuolisoille on järjestettävä mahdollisuus asua yhdessä. Mikäli tehostettuun palveluasumiseen hyväksytyn asiakkaan puoliso haluaa muuttaa samaan yksikköön, tehdään molemmille oma vuokrasopimus (= puolet vuokrasta). Mukana muuttavalle puolisolle palvelumaksu määritellään hänen palvelutarpeen mukaisesti. Omissa yksiköissä noudatetaan seudullisesti määriteltyjä asiakasmaksuja. Ostopalveluyksiköihin voidaan myöntää palvelutarpeen mukaisesti palveluseteli, mikäli palveluntuottaja on hyväksytty palvelusetelituottajaksi.

TEHOSTETUN PALVELUASUMISEN ASIAKASMAKSUT 1.1.2017 alkaen	
TEHOSTETUN PALVELUASUMISEN HOITO-MAKSUT	<p><u>Yleiset lähtökohdat:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • asiakasmaksua määrättäessä otetaan huomioon asiakkaan maksukyky soveltaen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulainsäädännön mukaisia kotihoidon maksuperusteita • maksuprosentti on kaikilla asiakkailla 35 %

- perheen kokoa ei huomioida asiakasmaksua määrätessä
- Maksuja määritettäessä ei huomioida edunvalvojan palkkiota ja tilintarkastusmaksua asiakasmaksua alentavana tekijänä.
- ympärivuorokautisesta palvelusta peritään erillinen kiinteä maksu
- jokaiselle asiakkaalle lasketaan nettotuloista käyttövara 190 €/kk
- Tilapäisissä poissaoloissa asiakasmaksua ei peritä yli viiden päivän yhtenäisen poissaolon ajalta. Tätä lyhyempi tilapäinen poissaolo tai keskeytys ei muuta kuukausimaksua. Sairaala-, lyhyt-aika- tai laitoshoidotusjaksot keskeyttävät asiakasmaksun heti.
- Asiakkaan siirtyessä laitoshoidosta tehostetun palveluasumisen yksikköön häneltä ei laskuteta tulopäivää, jos se on jo laskutettu aiemmasta hoitoyksiköstä.

Asiakasmaksun määräytyminen:

- asiakkaan huomioon otettavista bruttotuloista vähennetään tulo-
rajan mukainen € määrä, joka on 573 €.
- erotuksena saadusta € määrästä otetaan asiakasmaksuun 35 %
- näin saatuun € määrään lisätään kiinteä summa 200 €/kk kor-
vauksena ympärivuorokautisesta hoidosta ja palvelusta.

Asiakasmaksuun sisältyvät:

- asiakkaan palvelukokonaisuuden suunnittelu ja kirjaaminen yksi-
lölliseen hoito- ja palvelusuunnitelmaan tavoitteineen sekä arvi-
ointi yhteistyössä asiakkaan ja mahdollisesti omaisen kanssa
- hoito- ja palvelusuunnitelman mukainen palvelujen toteuttami-
nen asiakkaan omassa yksikössä, oman yksikön henkilökunnan
toteuttamana sisältäen huolenpidon, avustamisen, ohjauksen
sekä kuntouttavat, virikkeelliset ja sairaanhoidolliset palvelut
- hoito- ja palvelusuunnitelman arviointi
- apuvälineet haetaan ilmaisena yksilölliseen apuvälinearvioon pe-
rustuen
- asiakasmaksuun sisältyy palveluntuottamiseen tarvittavat tarvik-
keet, välineet ja laitteet, joita henkilökunta arvioi työssään tarvit-
sevan eikä asiakkaalla ole oikeutta saada niitä ilmaisjakeluna
- hoitotarvikkeet haetaan asiakkaalle ilmaisjakeluna aina, kun sii-
hen oikeuttavat kriteerit täyttyvät

	<ul style="list-style-type: none"> • äkilliset, lyhytaikaisesti (korkeintaan muutamia päiviä) käytettävät hoitotarvikkeet • turvapalvelut • suihkutus tai saunotus • ylläpitosiivous kerran viikossa • vaatehuolto <p><u>Asiakkaan itse kustantamat tarvikkeet ja palvelut:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • lääkkeitä ja mahdollinen lääkkeiden annosjakelu asiakkaan niin valitessa • omat hygienia- ja hoitotarvikkeet • henkilökohtaiset vaatteet ja vuodevaatteet sekä peitot ja tyynt • hoitotarvikkeet (mikäli eivät kuulu ilmaisjakeluun) • vuokra erillisen vuokrasopimuksen perusteella • ateriat • muut henkilökohtaiset menot • suursiivous • asunnon kalustaminen
<p>LYHYT-AIKAISEN PALVELUASUMISEN HOITO-MAKSUT</p>	<p><u>Lyhytaikaisen palveluasumisen määritelmät ja hoitomaksut:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lyhytaikaisella palveluasumisella tarkoitetaan asiakkaan eriyistä tarvitsemää lyhytaikaista, alle 90 vuorokautta kestävästä palveluasumisesta, josta peritään 35,00 €/hoitopäivä. Maksu ei kerrytä maksukattoa. • Päivähoidolla tarkoitetaan enintään kahdeksan tuntia kerrallaan kestävästä palvelusta, josta peritään 18,00€ asiakasmaksu / päivähoitokerta. Yöhoidolla tarkoitetaan kello 18 ja kello 10 välillä toteutettavaa palvelusta, josta peritään 18,00 € asiakasmaksu / yöhoitokerta. • Päivä- tai yöhoidon ylittäessä sille asetetut aikarajat, asiakasmaksu peritään lyhytaikaisen palveluasumisen hoitopäivän mukaisesti.

	<ul style="list-style-type: none"> • Omaishoitajan vapaapäivien aikana toteutettavasta hoidosta peritään asiakasmaksulainsäädännön määräämä maksu 11,50 €/vrk. • Lyhytaikaisissa palveluissa palveluasumisessa asiakkaalta ei peritä vuokraa eikä erillistä maksua ateria- ja tukipalveluista.
TERVEYSPALVELUMAKSUT	<ul style="list-style-type: none"> • Tehostetun palveluasumisen asiakkaalta peritään terveyspalveluista asiakasmaksulainsäädännön mukaiset maksut. • Asiakkaan käynnistä perusterveydenhuollon vastaanotolla tai palveluasumisen yksikössä sen asukkaille erikseen järjestetyllä vastaanotolla peritään käyntimaksu. • Eri avohoidon ammattiryhmien yksilöllisestä kotikäynnistä peritään asiakasmaksulainsäädännön mukainen kotikäyntimaksu.
TUKIPALVELU-MAKSUT	<ul style="list-style-type: none"> • Ateriapalvelumaksu 445 €/kk, koko vuorokauden ateriat kattava. <p>Vaatehuolto ja siivouspalvelut järjestetään yksikössä soveltuvalla tavalla. Tehostetun palveluasumisen asiakas maksaa itse tarvittavan viikko- ja suursiivouksen päivittäissiistimisen sisältyessä hoitomaksuun. Tehostetussa palveluasumisessa lähtökohtana on, että asukkaalla on oma vaatteisto sisältäen päälle puettavat vaatteet ja liinavaatteet sekä peitto ja tyynt.</p> <p>Mikäli yksikössä ei ole mahdollisuutta pyykkihuoltoon, voidaan palvelu järjestää muutoin sopimalla asiakkaan ja omaisten kanssa. Tällöin ympärivuorokautisen hoidon (200 €) maksua voidaan alen- taa 55 €. Tämä edellyttää sopimista hoito- ja palvelusuunnitel- massa. Tehostetussa palveluasumisessa asiakas kalustaa huoneensa itse.</p> <p>Kunnallisena palveluna ei pidetä yllä huonekaluvuokraukseen tarvittavaa <u>kalustoa</u>. Asiakkaalla on mahdollisuus saada <u>sähkökäyttöinen sänky</u> ilmaisena apuvälineenä yksilölliseen apuvälinearvi- oon perustuen tai vaihtoehtoisesti asukas voi saada sähkökäyttöi- sen sängyn ilmaiseksi tehostetun palveluasumisen yksiköstä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Palveluasumisen asiakkaille myönnetään sosiaalihuoltolain tai vammaispalvelulain mukaista <u>kuljetuspalvelua</u> myöntämiskriteerien mukaisesti. • <u>Asiointi- ja saattamispalveluja</u> ei pääsääntöisesti järjestetä kunnan toimesta. Tarvittaessa peritään saattajapalvelumaksua 22,00 €/kerta.

--	--

11.5 Perhehoidon maksut

Perhehoidon asiakasmaksuista säädetään asiakasmaksuasetuksen (912/1992) 19 §:ssä. Perhehoidosta peritään maksu samalla tavoin kuin pitkäaikaisesta laitoshoidosta.

Lyhytaikaisessa ympärivuorokautisessa ja osavuorokautisessa perhehoidossa olevilta henkilöiltä peritään Etelä-Savon sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän hallituksen vahvistama asiakasmaksu.

PERHEHOIDON MAKSUT 1.1.2017	
LYHYTAIKAINEN PERHEHOTO	Noudatetaan tehostetussa palveluasumisessa perittäviä lyhytaikaishoidon maksuja 1) vuorokausimaksu 35,00 € 2) päivähoito 18,00 € (maksukaton täytyttyä maksuton) 3) yöhoito 18,00 € (maksukaton täytyttyä maksuton) 4) omaishoitajan vapaan ajaksi järjestetty hoito 11,50 €
JATKUVA PERHEHOTO	Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevalta peritään maksukyvyn mukaan määräytyvä maksu. Maksu voi olla enintään 85 % nettotuloista. Kun suurempituloinen puoliso on laitoshoidossa, hoitomaksu voi olla enintään 42,5 % puolisojen yhteenlasketuista tuloista. Maksu voi olla enintään sen suuruinen, että hoidettavan henkilökohtaiseen käyttöön jää vähintään 107 euroa kuukaudessa. Maksuja määritettäessä edellytetään haettavaksi asiakkaalle mahdolliset kuuluvat etuudet esim. eläkeensaajan hoitotuki.

12 VAMMAISPALVELUET/ASIAKASMAKSUKÄYTÄNTÖ

Suuri osa vammaispalveluiden tuottamista palveluista on asiakkaalle maksuttomia viranomaisen järjestämiä ohjaus – ja neuvontapalveluita.

12.1 Kehitysvammahuollon asiakasmaksut

Kehitysvammaisten erityishuollon palvelut ja kuljetus erityishuollon palveluihin ovat maksuttomia. Ylläpidosta aiheutuvista kustannuksista voidaan kuitenkin periä maksu. Poikkeuksena on alle 16-vuotiaalle annettava osittainen ylläpito. Palveluohjauksesta, avohuollonohjauksesta ja neuvolatoiminnasta ei peritä asiakkaalta maksuja.

Asumispalvelut

Asumispalveluja voidaan järjestää sosiaalihuoltolain, vammaispalvelulain tai kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain nojalla. Asiakasmaksun määräytymiseen vaikuttaa se, minkä lain nojalla asumispalvelu on järjestetty.

12.2 Asiaksmaksut kehitysvammaisten erityishuollon asumispalveluissa

Kunta tai kuntayhtymä voi järjestää kehitysvammaisille henkilöille asumispalveluja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lainsäädännön mukaan.

Erytishuollon asumispalveluissa voidaan asukkaalta periä ylläpitomaksu. Asumispalveluissa ylläpitoon kuuluvat asumisesta, ravinnosta ja muusta ylläpidosta aiheutuvat kulut (mm. siivous, vaatehuolto, sauna) Näitä muita kuluja ovat asiakkaan käyttämistä palveluista ja tarvikkeista (esim. hygieniatarvikkeet, siivousvälineet ja -tarvikkeet) muodostuneet kustannukset. Maksua ei voi periä henkilökunnan antamasta hoivasta ja tuesta.

12.3 Päivä- ja työtoiminnan asiakasmaksut

Kehitysvammaisten erityishuollon mukaisessa päivä- ja työtoiminnassa asiakkailta ei peritä muita maksuja kuin ateriamaksu. Päivä- ja työtoiminnan kuljetukset ovat asiakkaalle erityishuoltolain mukaan maksuttomia.

12.4 Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut

Lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään maksuna enintään 49,50 euroa hoitopäivältä. Erytishuollossa lyhytaikaisen, kuntouttavan laitoshoidon maksu on 17,10 euroa hoitopäivältä.

Laitoshoidon maksut ovat asiakasmaksulain maksukaton piirissä. Maksukaton ylittymisen jälkeen lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään enintään 22,80 euroa hoitopäivältä. Erytishuollossa maksukaton ylittymisen jälkeen lyhytaikainen, kuntouttava laitoshoido on maksutonta.

12.5 Asiaksmaksut vammaispalvelulain mukaisessa palveluasumisessa

Vammaispalvelulain mukaisessa palveluasumisessa vammaiset henkilöt maksavat itse vuokran ja kaikki muut jokapäiväiseen elämiseen liittyvät kustannukset. Kunta vastaa palveluasumiseen liittyvien palvelujen kustannuksista.

Näitä ovat mm. avustaminen asumiseen liittyvissä toiminnoissa kuten liikkumisessa, pukeutumisessa, henkilökohtaisessa hygieniassa, ruokataloudessa ja asunnon siivouksessa sekä ne palvelut, joita tarvitaan asukkaan terveyden, kuntoutuksen ja viihtyvyyden edistämiseksi.

Tukipalveluiden järjestäminen perustuu sosiaalihoitolain (1982/710) 17 §:ään ja -asetuksen (1983/67) 9 §:ään, jonka mukaan kotipalveluna järjestetään myös tukipalveluja, kuten turva-, ateria-, vaatehuolto- ja kylvetyspalvelua sekä kauppa-apua. Tukipalveluiden maksuista ei ole asiakasmaksulainsäädännössä yksityiskohtaista ohjeistusta eikä määräyksiä, jotenka kunta voi periä niistä päättämänsä maksun. Kunnan tulee kuitenkin ottaa maksuja määritellesään huomioon lainsäädännössä olevat maksuja koskevat yleissäännökset.

Vammaispalvelulain mukaan turvapalvelu on maksuton silloin, kun asiakkaalle on myönnetty palveluasuminen kotiin. Erityishuollon asiakkaille palvelu on maksuton kehitysvammalain 2§:n mukaan.

12.6 Tukipalvelumaksut

Tukipalveluiden järjestäminen perustuu sosiaalihuoltolain (2014/1301) 20 §:ään ja -asetuksen (1983/67) 9 §:ään, jonka mukaan kotipalveluna järjestetään myös tukipalveluja, kuten turva-, aterial- ja vaatehuolto- ja kylvytyspalvelua sekä kauppa-apua. Tukipalveluiden maksuista ei ole asiakasmaksulainsäädännössä yksityiskohtaista ohjeistusta eikä määräyksiä, joten kunta voi periä niistä päättämänsä maksun. Kunnan tulee kuitenkin ottaa maksuja määritellössään huomioon lainsäädännössä olevat maksuja koskevat yleissäännökset.

Sotilasvammalain 6a§ mukaan tukipalvelu on maksuton henkilöille, joiden em. lain mukainen haitta-aste on vähintään 20 % ja 1.1.2017 alkaen myös niille, jotka ovat vuosien 1939–1945 sotien johdosta vahingoittuneet tai sairastuneet ja joiden haitta-aste on vähintään 10 %. Vammaispalvelulain mukaan turvapalvelu on maksuton silloin, kun asiakkaalle on myönnetty palveluasuminen kotiin. Erityishuollon asiakkaille palvelu on maksuton kehitysvammalain 2§:n mukaan.

13 MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUT

Suuri osa mielenterveys- ja päihdepalvelujen tuottamista palveluista on asiakkaalle maksuttomia viranomaisen järjestettäviä ohjaus – ja neuvontapalveluita.

Kunnan tulee kuitenkin ottaa huomioon maksuja koskevat yleissäännökset

- Asiaksmaksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.
- Kun kunta järjestää palvelut ostamalla ne yksityiseltä palveluntuottajalta, asiakkaalta peritään samat maksut ja korvaukset kuin kunnan itsensä tuottamista vastaavista palveluista.
- Asiaksmaksu voidaan määrätä asiakkaan maksukyvyn mukaan.

Asiakkaan toimintakyky ja yksilölliset tarpeet vaikuttavat siihen, missä määrin hän käyttää asumista tukevia palveluja. Asiaksmaksun tulee olla kohtuullisessa suhteessa asiakkaan käyttämien palvelujen määrään.

Mikäli lakisääteisiä maksuja esitetään korotettavaksi vuodelle 2017, ne otetaan käyttöön sen määräisenä.

Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut

Lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään maksuna enintään 49.50 euroa hoitopäivältä. Laitoshoidon maksut ovat asiakasmaksulain maksukaton piirissä. Maksukaton ylittymisen jälkeen lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään enintään 22.80 euroa hoitopäivältä.

Lyhytaikaisessa psykiatrisessa laitoshoidossa asiakasmaksu on hoitopäivältä enintään 22.80 euroa. Eräissä poikkeustapauksissa maksua ei peritä.

Viranhaltija tekee päätöksen asiakkaalle kuuluvasta maksusta (ns. omavastuuosuudesta) samalla kun tehdään päätös palvelun myöntämisestä. Jos palvelu ostetaan yksityiseltä palveluntarjoajalta, laskuttaa palveluntarjoaja suoraan asiakasta omavastuuosuudelle. Tehtävät indeksikorotukset huomioidaan automaattisesti maksuja määritettäessä.

Asumispalvelut

Asumispalveluja voidaan järjestää sosiaalihuoltolain annetun lain nojalla. Asiakasmaksun määräytymiseen vaikuttaa se, minkä lain nojalla asumispalvelu on järjestetty.

Asiakasmaksut sosiaalihuoltolain mukaisissa asumispalveluissa

Sosiaalihuoltolain mukaisia asumispalveluja järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua ja tukea asunnon tai asumisensa järjestämisessä. Asumispalvelujen käyttäjistä suurin osa on vanhuksia. Asumispalveluja voidaan järjestää myös kehitysvammaisille, mielenterveys- tai päihdekuntoutujille.

Asumispalveluilla tarkoitetaan yleensä kokonaisuutta, jossa asunto ja asumista tukevat palvelut liittyvät kiinteästi yhteen. Asumista tukevat palvelut voivat olla hoito- ja hoivapalveluja, tukipalveluja kuten ateria-, vaatehuolto, hygienia- ja siivouspalveluja tai näiden yhdistelmiä. Palvelut voidaan ryhmitellä asiakkaiden toimintakyvyn, hoidon sitovuuden ja vaativuuden sekä annettavan palvelun määrän ja laadun perusteella palvelukokonaisuuksiin. Asumisesta asukas maksaa yleensä vuokran ja palveluista asiakasmaksun.

Sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalvelujen maksuista ei ole erikseen säädetty asiakasmaksulaissa tai -asetuksessa, joten kunta voi periä niistä päättämänsä maksun. Kun maksuista ei ole erikseen säädetty, kuntien käytännöt vaihtelevat.

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien palveluasumisessa noudatetaan yhteneväistä käytäntöä vanhus- ja vammaispalvelujen kanssa. (Kts. Vanhus- ja vammaispalvelujen maksut).

Kotihoidon ja kotikuntoutuksen maksu

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin vietävissä palveluissa noudatetaan yhteneväistä käytäntöä ikäihmisten kotihoidon kanssa. (Kts. Vanhus- ja vammaispalvelujen maksut)

Poikkeuksena mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden määräaikainen kotikuntoutus, joka on sosiaalihuoltolain nojalla asiakkaille maksutonta.

Käyttövarat

-päihdehuollon asumispalvelu	190,00 €/kk
-päihdehuollon tukiasuminen	toimeentulotuen perusosa
-mielenterveyskuntoutujien asumispalvelu	190,00 €/kk
-päihdehuollon laituskuntoutus	toimeentulotukilaskelmassa vähennetään perusosasta 51 %, jos on asunto, asunnottomalla huomioidaan perusosana laitoshoidon käyttövara (107 €/kk)

14 PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT/ ASIAKASMAKSUKÄYTÄNTÖ

Suurin osa perhepalveluista on perheille maksuttomia lakisääteisiä palveluita. Asiakasmaksuja voidaan periä lastensuojelulain mukaisen perhehoidon, laitoshoidon ja asumispalvelun korvaukseksi. Taulukossa on kuvattu perhepalveluiden asiakasmaksut sekä perhehoidon ja tukiperhetoiminnan palkkiot ja kulukorvaukset 1.1.2017 alkaen.

Perhepalveluiden asiakasmaksut

Lastensuojelulain mukainen perhehoidon, laitoshoidon ja asumispalvelun maksu	<p>Vanhemmilta voidaan periä maksukyvyyn mukainen maksu, joka saa määrältään olla enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1-3 §:n perusteella määräytyvän elatusavun suuruinen.</p> <p>Lisäksi voidaan periä kohtuullinen maksu lapsen/nuoren tuloista, korvauksista ja saamisista. Maksu voi olla enintään 1857,90 €/kk (asiakasmaksuasetus 20§ 2 mom.) Kunta voi periä lapselle tulevat elatusavut perhehoidon ajalta.</p>
Lapsiperheiden tilapäinen kotipalvelu	<p>Kun käyntejä on max 1 x viikossa tai ennalta tiedetty ajanjakso (esim. vanhemman sairastuminen tai asiointikäynnit) asiakasmaksut ovat:</p> <p>0-2 h käynti 16,00 €/kerta 2-5 h käynti 21,00 €/kerta yli 5-8 h käynti 26,50 €/kerta yli 8h käynti 32,00€/kerta</p>

Lapsiperheiden säännöllinen kotihoito

Jatkuvasti ja säännöllisesti annetusta kotisairaanhoidosta ja sosiaalihuolto-asetuksen (607/83) 9§:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetusta kotipalvelusta voidaan periä palvelun laadun ja määrän, palvelun käyttäjän maksukyvyyn sekä perheen koon mukaan määräytyvä kohtuullinen kuukausimaksu (30.12.1992/1648).

Perhepalveluiden palkkiot, kulukorvaukset ja taloudellinen tuki

<p>Perhehoidon palkkiot €/kk</p>	<p>Palkkio 775,00 €/kk</p> <p>Mahdolliset korotetut palkkiot</p> <p>30 %: 1008,00 €/kk kun KELA:n vammaistukipäätös tai vaativahoitoinen lapsi/nuori</p> <p>50 %: 1163,00 €/kk, kun KELA:n vammaistukipäätös tai toinen sijaisvanhempi jää hoitamaan seuraavia lapsi/nuoria kotiin 1 ensimmäisestä lapsesta/nuoresta 100 € korotus.</p> <p>100 %: 1550,00 €/kk, kun KELA:n vammaistukipäätös, vaativahoitoinen lapsi/nuori tai toinen sijaisvanhempi jää hoitamaan ensimmäistä lasta/nuorta kotiin</p> <p>erityismaksuluokka 2325,00€/kk kun sijaisvanhemmilla on vähintään sosiaali-, kasvatus- tai terveydenhuollon amk-tutkinto ja lapsen/nuoren hoitoon päätoiminen tehtävä.</p> <p>Lyhytaikainen perhehoidon palkkio (Kriisiperhepalkkio)</p> <p>1550,00€/kk tai 51,70 €/vrk ensimmäisen lapsen kohdalla</p> <p>1163,00 €/kk tai 38,80 €/vrk toisen lapsen kohdalla</p> <p>Lyhytaikaiselle sijaisperheelle voidaan maksaa 100 %:lla korotettua hoitopalkkiota myös toisen lapsen kohdalla, mikäli</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. lapsi/nuori on erityisen vaativahoitoinen 2. lapsen/nuoren vaikeahoitoisuudesta on asiantuntijalausunto 3. sijaisperheellä on valmiudet ja kokemusta vastata erityishoidon tarpeeseen <p>Mahdolliset matkakulut: virkaehtosopimuksen mukaisesti 0,43€/km</p>
<p>Perhehoidon kulukorvaukset €/kk</p>	<p>0–16 vuotta 504,00€</p> <p>17–21 vuotta 551,00€</p> <p>Mahdolliset alennetut kulukorvaukset:</p>

	226,00 €/kk kun nuori käy vain viikonloppuisin ja lomilla sijaisperheessä tai kun lapsi/nuori on pidempää sairaalahoidossa tai viettää paljon aikaa biologisten vanhempien luona
Tukiperhetoiminnan palkkiot ja kulukorvaukset €/vrk	Palkkio 38,75 €/vrk Mahdolliset korotetut palkkiot (samat perusteet kuin perhehoidon palkkioiden kohdalla) 30 % 50,40 €/vrk 50 % 58,10 €/vrk 100 % 77,50 €/vrk Kulukorvaukset: 17,00 € matkakorvaus virkaehtosopimuksen mukaan 0,43 €/km

Ehkäisyneuvola (maksuton alle 16-vuotiaille)	Hormonikierukka 129,00 € Hormonikierukka 134,00 € Kuparikierukka 55,00 € Ehkäisykapselit 154,00 €
---	--

15 MUUT MAKSUT

Röntgenkuvien siirtämisestä CD:lle peritään 24,80 euroa (cd-levy sisältyy hintaan sis. alv).
(Ei kerrytä maksukattoa)

16 PALVELUSETELIT

Palveluseleiden arvot löytyvät kunkin palvelun sääntökirjoista

- Lääkinnällisen kuntoutuksen sääntökirja
- Henkilökohtaisen avun sääntökirja
- Lapsiperheiden tilapäisen kotipalvelun palvelusetelin sääntökirja
- Omaishoidon palvelusetelin sääntökirja
- Rintamaveteraaneille kotiin vietävien avopalveluiden sääntökirja
- Tehostetun ja tavallisen palveluasumisen sääntökirja
- Tilapäisen ja säännöllisen kotihoidon sääntökirja